

Sizde Alla gorkusy ýokmy?

Category: Jemgyýetçilik tankydy, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Sizde Alla gorkusy ýokmy?

SİZDE ALLA GORKUSY ÝOKMY?

Respublikan halk partiýasynyň (RHP) deputatynyň häkimlik edýän Mersin şäher häkimliginiň halka mugtuna çörek paýlamasy ýurduň Içeri işler ministrligi tarapyndan togtadyldy. RHP-li häkimlikleriň pakyr-pukaralara goldaw bermek üçin yglan eden haýyr-sahawat çäreleri hut Prezident Rejep Taýýip Erdogan tarapyndan gadagan edildi.

Şonuň üçin Hezreti Pygamberimiziň hadyslaryndan mysal alan ýazgymda AKP hökümetini tankytlapdym.

Býurokratiýanyň iň ýokary wezipelerinde işlän we ýigriminji döwür Adana şäheriniň deputaty bolan agam Ertan Ýülek şeýla hat ugradypdyr:

"Orhanjan, kişä ýardam etmek baradaky hadyslardan söz açyp, diýseň wawaly meselä degipsiň. Minnetdarlygymy bildirýärin.

Ýene bir zady nygtap geçesim gelýär, esasy üns berilmeli höküm: Kuranyň "Maun" süresiniň 4-5-6-7-nji aýatlary her bir musulman üçin hökmany buýruk hökmünde berilen hökümlerdir.

Köp dogaýy salamlar bilen haýyrly, saglykly, yrsgal-bereketli günler diläp gözleriňizden ogşaýaryn."

"Maun" süresiniň türkçe mealy şeýle:

"Rahman we Rahym bolan Allanyň ady bilen.

1. Din gününü yslamy, ahyretde jezany we mukafaty ýalanlaýarlary gördüňmi?

2. Ynha, ol, ýetimi itip-kakar.

3. Ýoksuly doýurjak bolmaz.

4. Şeýdip namaz okaýanlaryň waý gününe!

5. Olar namazlarundan gapyldyrlar.

6. Olar göz üçin ybadat ederler.

7. Olar iň kiçijik ýardamyňam ýoluna böwet bolarlar."

Din işleri ministriginiň web saýtynda ýerleşdirilen "Kuran ýoly" tefsirinden sitata alynan "Maun" süresiniň manysyny düşündirmäge synanşayyn:

"Allanyň önünde hakyky manyda gulluk borçlaryny ýerine yetirmeýänler tankyt edilýär.

– Ybadatlaryny halka göz üçin etmeleri;

– Haýyr işlere päsgelçilik döretmeleri.

6. Áyatda **ryýa** adalgasy bilen aňladylan "halka göz üçin etme" manysyndadyr.

Ryýa – hususanam dini meseleler bileb baglansykly adalga bolup, "bir kimsäniň özünde bolmadyk dini we ahlak artykmaçlygy bar ýaly edip görkezmegine, ýagşy işleri edýänsiremegine garamazdan, edýän işleri bilen dini we ahlak garşylygyndan zyýada, maddy we başga maksatly şahsy bähbitlerini göz önüne tutmasy" manysyna gelýär.

Ynha, áyatda şol ýaramaz häsiýet tankyt edilýär.

7. Áyatda "Haýyr" diýip terjime eden soňky áyatdaky **"mâûn"** sözünü Tabary "Ynsanyň bähbidine bolan hemme zat" diýip düşündiripdir.

Kelimäniň áyatdaky manysynyň "zekât, parz edilen sadaka, beýleki maddy borçlar, adamlaryň öz aralarynda bir-birlere peýdalandyrmadyk nygmatlary, hak-hukuk, ödünç, mal" ýaly manylary aňladýandygy baradaky pikirleriň üstünde durup geçenden soňra, munuň bilen baglansyklylyjda adamlara ýagşylyk, haýyr-sahawat, nygmatlaryň paýlaşylmagy ýaly manylary berýän umumy many aňladýandygyny-da ýaňzydýar.

Şonuň üçinem bizem mealdaky "mâûny" haýyr kelimesi bilen ýazmagy makul bildik.

7. Sürede üns bermeli ýene bir hususam, Allaha ýürekden ybadat etmek bilen birek-biregi goldamagyň we raýdaşlygyň dindarlygyň aýrylmaz bölegidini ýaňzydýanlygydyr.

Şoňa görä-de, hakykatdanam dine ynanýan we ahyret jogapkärçiligini duýýan adam diýip:

Hem Allanyň, hem hem ýaradylanlaryň (bendesiniň) öňündäki borçlarynyň parhynda bolan;
Bulary ak ýürekden we uçursyz yhlas bilen ýerine ýetiren;
Özüniň ýagşylyk edişi ýaly, hemmeleriňem ýagşylyk etmesine şert döredýän;
Birek-biregi goldamagyň we raýdaşlygyň ýoluna böwet bolman, tersine, onuň ýoluny açýan;
Şahsy bähbidini unudyp, il-günüň we jemgyýetiň bähbidine goşant goşan adama diýilýär.
Ynha, yslamyň gegemonlaşdyrmak islän hakyky ahlagy we ýokary adamkärçiligi şudur."

Hormatly okyjylarym!

Bassyr on sekiz ýyllyk häkimiýetde oturmak Rejep Taýýip Erdoganyňam, onuň ýolbaşçylyk edýän partiýasy bolan AKP-lileriňem ynanjyny düýpgöter üýtgetdi.

Olar indi syýasy bähbitleriniň hatyrasyna halka edilen kömekleri hökümetiň güýjüne bukulyp gadagan etmäge başladylar.

"Allanyň nygmaty" bolan çöregiň halka mugtuna paýlanmagyna päsgel berýän düşünjäni musulmanlykdan paýyny alan düşünje hasap edip bilersiňizmi?

Kuranyň hökümi birek-birege kömek etmegi musulmanlara hökmany şert edip goýýanam bolsa, yslam gymmatlyklaryny on sekiz ýyllap dillerinden düşürmän gelen Erdogan we AKP-liler syýasy bähbitlere kowalaşyp, Kuranyň hökümini görmediksirän bolýarlar.

Olar indi "Jan gerekmi, pyçak?" diýlişi ýaly, "Syýasatmy yslamyýet?" diýip soralsa, "Syýasat!" diýip biljek derejä düşdüler...

Häkimiýetden gitme gorkusyndan ýaňa Alla gorkusyны unutdylar...

Syýasy bähbitleriň hatyrasyna Kuranyň emirlerini depgilemekden çekinmeýärler....

Wagty-sagady geler we bilip goýuň, Alla-da, millet hem sizlerden munuň hasabynu sorar...

Orhan UGUROGLY,

orhan@yenicaggazetesi.com.tr

© "Yeni Çağ" gazetesi, 21.04.2020 y.

Terjime eden: Guwanç MÄMİLİYEW,
Stambul uniwersitetiniň talyby.

Jemgyýetçilik tankydy